

יום ראשון 25 דצמבר 2022

א' טבת תשפ"ג

קריטריונים לספורטאים. ות מצטיינים. ות בצה"ל

*מסמך הקריטריונים שלהלן מנוסח בלשון זכר אך מתייחסות לשני המינים

רקע

מינהל הספורט ומוסדות הצבא בישראל מאפשרים לספורטאים מצטיינים בספורט, במהלך השירות הצבאי, להתאמן ולהתחרות בענף הספורט בו הם מתמחים. מינהל הספורט בתאום עם איגודי הספורט מרכז את הנתונים המקצועיים של הספורטאים, תוך בדיקה ובקרה של היחידה לספורט הישגי והיחידה לספורט תחרותי, ממליץ למוסדות צה"ל על הספורטאים המצטיינים טרם גיוסם לצה"ל.

הגדרות:

דרגת הישג	הישגו של הספורטאי, שנקבע בעונה שקדמה למועד הדיון בהמלצות על ספורטאים מצטיינים לצה"ל, יקבע את דרגת ההישג כמפורטת בהמשך.
אליפות ישראל בענפים אישיים	התחרות הרשמית הבכירה ביותר בענף הספורט בו תחרות רשמית עשויה להתקיים בין יחידים, שבה מדורגים הספורטאים על פי הישגיהם בתחרות, המתקיימת מדי עונת ספורט.
מד כושר	מד כושר הינה "שיטה" לצבירת ניקוד לשם דירוג שחקני שחמט. השחמטאי צובר ניקוד באופן שוטף על פי ניצחונותיו והפסדיו של השחקן במשחקים תחרותיים. עבור ניצחון מול שחקן חזק יותר יקבל השחמטאי יותר נקודות מאילו שיקבל עבור ניצחון מול שחקן חלש ממנו. כך גם לגבי הפסד - עבור הפסד נגד שחקן חזק יותר יאבד השחמטאי פחות נקודות מאשר לו הפסיד נגד שחקן חלש ממנו.
מכסות סגורות	מכסה סגורה משמעה כי באותו ענף לא תהיה זכאות להכרה בספורטאים מצטיינים או פעילים, אלא במסגרת המכסות שהוקצבו לאותו ענף. רק שחרור של ספורטאי מהענף האמור יאפשר הכרה בספורטאי אחר מאותו ענף ובלבד שעמד בתנאי הסף ובאמות המידה כנדרש.
ענפים מועדפים	ענפי הספורט שהוגדרו כ"מועדפים" במבחן התמיכה של משרד התרבות והספורט בהתאחדויות, איגודי, אגודות ומועדוני הספורט

Sport Authority

מינהל הספורט

נבחרת לאומית בוגרים	נבחרת הכוללת את הספורטאים המצטיינים הבוגרים במדינה, על פי בחירת התאחדות או איגוד הספורט, הפועלת מעת לעת לאורך השנה במחנות אימון וטורנירים (לא כולל תקופת המנוחה האקטיבית), המאומנת בידי מאמן בעל תעודת הסמכה לפי חוק הספורט, שמועסק בידי התאחדות או איגוד הספורט הרלוונטיים, והמשתתפת במוקדמות ובאליפות העולם, באליפות אירופה ו/או באליפות בין-לאומית אחרת המוכרת בידי מינהל הספורט לשפורט הישגי או עם היחידה לספורט תחרותי.
נבחרת לאומית עתודה	נבחרת הכוללת את הספורטאים המצטיינים בין גיל נוער לבין גיל בוגרים במדינה, על פי בחירת התאחדות או איגוד הספורט, הפועלת במשך כל השנה (לא כולל תקופת המנוחה האקטיבית), המאומנת בידי מאמן בעל תעודת הסמכה לפי חוק הספורט, שמועסק בידי התאחדות או איגוד הספורט הרלוונטיים, והמשתתפת במוקדמות ובאליפות העולם, באליפות אירופה ו/או באליפות בין-לאומית אחרת המוכרת בידי מינהל הספורט בהתייעצות עם היחידה לספורט הישגי או עם היחידה לספורט תחרותי.
נבחרת לאומית נוער	נבחרת הכוללת את הספורטאים המצטיינים בענף, על פי הגדרות הגיל הנקבעות ע"י ההתאחדות הבין לאומית בכל ענף. הנבחרת פועלת במשך כל השנה (לא כולל תקופת המנוחה האקטיבית), ומאומנת בידי מאמן בעל תעודת הסמכה לפי חוק הספורט, שמועסק בידי התאחדות או איגוד הספורט הרלוונטיים, והמשתתפת במוקדמות ובאליפות העולם, באליפות אירופה ו/או באליפות בין-לאומית אחרת המוכרת בידי מינהל הספורט בהתייעצות עם היחידה לספורט הישגי או עם היחידה לספורט לא אולימפי
סגל אולימפי	ספורטאי המשתייכים לסגלי המלגות של הוועד האולימפי בישראל, ע"פ קריטריונים הישגיים שהוגדרו על ידו ואושרו ע"י מינהל הספורט
סגל לא אולימפי	ספורטאי המשתייכים לסגלי המלגות של התאחדות אילת, ע"פ קריטריונים הישגיים שהוגדרו על ידו ואושרו ע"י מינהל הספורט
ספורטאי הלוקח חלק פעיל בתחרויות הרשמיות של הנבחרת בענף קבוצתי	ספורטאי הרשום בטופס המשחק לפחות ב- 3 משחקים בינ"ל.
וועדת חיילים	הוועדה המשותפת למינהל הספורט ומוסדות הצבא, המאשרת וקובעת מי הספורטאים והספורטאיות אשר יקבלו מעמד של ספורטאי בשירות צבאי

הוועדה הפנים משרדית	הוועדה המשותפת למינהל הספורט וגופי הרוחב (הוועד האולימפי בישראל והתאחדות אילת) אשר דנה בבקשות איגודי והתאחדויות הספורט ומעבירה המלצותיה לוועדת הספורט
ספורטאי בשירות צבאי	ספורטאי שהוכר ע"י שלטונות הצבא כבעל מעמד עילוי, מצטיין על, מצטיין או פעיל
ספורטאי עילוי	ספורטאי השוהה בחו"ל לתקופה של עד 3 שנים עם אופציה לשנה נוספת, ובסיומה של תקופה זו ימלא את חובת שירותו הצבאי.
ספורטאי מצטיין על	ספורטאי משרת בצה"ל 4 שעות ביום במשך כל השבוע, וגם זכאי לחופשה שנתית מיוחדת של 150 יום בשנה + עד 120 יום בשנה דחיית שרות, ללא תורנויות ומשרת עד 30 ק"מ ממקום אימוניו.
ספורטאי מצטיין	ספורטאי משרת בצה"ל 4 שעות ביום במשך כל השבוע, וגם זכאי לחופשה שנתית מיוחדת של 90 יום בשנה + עד 120 יום דחיית שרות, ללא תורנויות ומשרת עד 30 ק"מ ממקום אימוניו.
ספורטאי פעיל	ספורטאי משרת בצה"ל 5 שעות ביום במשך כל השבוע, וגם זכאי לחופשה שנתית מיוחדת של 90 יום בשנה + עד 120 יום דחיית שרות, מבצע שתי תורנויות בחודש ומשרת עד 60 ק"מ ממקום אימוניו.
ענף אישי	כל ענפי הספורט שאינם קבוצתיים.
ענפי קרב	או שו קונגפו, איגרוף, איגרוף תאילנדי, אקוואטלון, ג'ודו, ג'יו ג'יטסו, האבקות, טאקוונדו, סיוף, סמבו, קיק בוקס, קנדו-בודו, קרטה.
ענפי הספורט הקבוצתיים הבכירים	ענפי הספורט הקבוצתי בעלי מספר הספורטאים הפעילים הגדול ביותר.
ענפים קבוצתיים	בייסבול, הוקי גלגליות, הוקי קרח, כדורגל, כדוריד, כדורסל, כדורעף, כדור מים, לקרוס, משיכת חבל, סופטבול, פוטבול, פריסבי, קריקט, רוגבי.

Sport Authority

מינהל הספורט

משתתף בפועל באימוני הנבחרת בהיקף של 50% ויותר בעונת המשחקים הרלוונטית למועד הדיון	ספורטאי חבר בנבחרת לאומית בענף קבוצתי
אליפות עולם או אליפות אירופה המאורגנת על ידי גוף הספורט הבינלאומי המרכז והמייצג באותו ענף ספורט, שבה משתתפים ספורטאים מ-8 מדינות לפחות.	תחרות דרג א
ברידג', דמקה ושחמט	ענפי חשיבה

מטרות

1. לאפשר לספורטאים נבחרים תנאי אימון מיטביים בעת שירותם הצבאי.
2. לסייע לאיגודים ולאגודות הספורט להיעזר בספורטאים החיילים בייצוג המדינה בתחרויות בינ"ל.

אוכלוסיית יעד

ספורטאים המשרתים בצה"ל.

הנחיות, נהלים ודרכי ביצוע:

1. הנחיות לאישור בקשות למעמד ספורטאי בשירות צבאי:
 1. כל ספורטאי המעוניין בכך, רשאי לפנות לאיגוד שלו כ-8 חודשים לפני גיוסו ולהגיש בקשה בכתב על מנת שיכירו בו כספורטאי. את הטופס ניתן להוריד מאתר המשרד ולהגישו לאיגוד הרלוונטי עד ה- 01.12 בכיתה י"ב.
 2. איגודי הספורט ידווחו למינהל הספורט את שמות החיילים, מועד הגיוס, הישגם הספורטיבי בהתאם לרשום מעלה באמות המידה, דירוג הספורטאים עם הנימוקים הרלוונטיים לענף.
 3. ניתן להגיש בקשה חדשה להכרה בספורטאי שהינו חייל בשירות פעיל, כל עוד נותרה לו לפחות שנה לשירות הצבאי במועד הדיון הרלוונטי.
 4. איגודי הספורט ידווחו את הישגיהם הספורטיביים של החיילים, במהלך 12 החודשים שקדמו למועד הדיווח.
 5. המועד היחיד להגשת בקשה חדשה להכרה כספורטאי הינו דיון מרץ. דיון אוגוסט הינו דיון השלמה בלבד (שיפור הישג של מועמדים קודמים, הזמנה לנבחרת וכו').
 6. ערעור על החלטות הוועדה ניתן להגיש בדיון אוגוסט בלבד.
 7. את הדיווח יש להגיש לפי המועדים הבאים:

מועד הדיון עם מפקד יחידת מיטב	מועד וועדה פנימית	מועד אחרון בו האיגוד מגיש את הרשימה למינהל הספורט	תאריכי גיוס
מרץ	פברואר	יש להגיש את הדו"ח עד ה - 1.1	מיולי בסיום י"ב ועד יוני שנה לאחר מכן.
אוגוסט	יולי	יש להגיש עדכונים עד ה - 1.7	בחודשים ספטמבר עד יוני שנה לאחר מכן - דיון השלמה/שיפורים

8. הוועדה תאשר עד 10 ספורטאים חריגים לתקופה של 3 שנים, כפוף להמלצה מקצועית של הצוות המקצועי המלווה את הספורטאי בשנה האחרונה ויילקח בחשבון מרכיב של שיקול דעת מקצועי של המאמן הלאומי.

2. הנחיות לשימור מעמד ספורטאי בשירות צבאי:

1. הכרה במעמד ספורטאי בשירות צבאי (מצטיין על, מצטיין או פעיל) לא יכולה להילקח במהלך 8 החודשים האחרונים לשירותו של החייל בצה"ל, או 6 חודשים האחרונים לשירותה של החיילת בצה"ל
2. אחת לשנה, עד תאריך 01.01, יוגש דו"ח מעקב מכל איגוד לגבי הספורטאים המצטיינים והפעילים (ראה נספח דוגמא לדו"ח מעקב).
3. על מנת לשמר מעמד של ספורטאי בשירות צבאי, על הספורטאי לעמוד באחת מדרגות ההישג המופיעות בסעיפים 1-18 או באחת מדרגות ההישג לשימור מעמד המופיעות בסעיפים 19-22.

3. הנחיות לביטול מעמד וביצוע שימוע:

1. ספורטאי בשירות צבאי, אשר לא עברו יותר מ-6 חודשים מיום תחילת שירותו בצבא – לא ניתן לזמנו לשימוע.
2. ספורטאי בשירות צבאי אשר לא עמד באחת מדרגות ההישג או שימור מעמד, יוזמן לשימוע במינהל הספורט לבחינת הישגיו המקצועיים.
3. בסמכות מינהל הספורט להמליץ על ביטול המעמד במידה ויש נסיבות מיוחדות¹ או מקצועיות ולהעביר המלצותיו לצה"ל.
4. בסמכות מינהל הספורט להמליץ שלא לבטל המעמד גם אם הספורטאי אינו עומד בדרגת ההישג לשימור מעמד, וזאת במידה והוועדה הפנים משרדית מצאה לנכון לשמר מעמדו.
5. מינהל הספורט יפנה לאיגוד הרלוונטי לקבלת חוות דעת לפני ביטול המעמד.

¹ לדוגמה: התנהגות שאינה נאותה, אי קיום אורח ספורטיבי מקצועי

תנאי סף להגשת בקשה למעמד של ספורטאי עילוי

1. המלצת האיגוד הרלוונטי, המלצת היחידה לספורט הישגי או תחרותי ומינהל הספורט.
2. הצגת אישור לימודים להשכלה גבוהה המשולבים באימונים ותחרויות או הצגת חוזה עם קבוצה בליגה בכירה באחת ממדינות אירופה.
3. עומד באחד מהתנאים הבאים:
 - 1) בענפי העל - חבר סגל נבחרת עתודה (גיל אחד מעל נוער)
 - 2) חבר הסגל האולימפי בענף ספורט אישי, בדרגת עתודה הישגית ומעלה.
 - 3) חבר סגל משחקי העולם בענפים שאינם אולימפיים
 - 4) בענפים קבוצתיים - ספורטאי/ת חבר סגל נבחרת בנבחרת ישראל בוגרים
 - 5) ספורט מוטורי - ספורטאי אשר דורג ברבע העליון במשחקי העולם/ אליפות העולם.

דרגת הישג

ההכרה במעמד ספורטאי בשירות צבאי תתבצע בהתאם לעמידה באחת מדרגות ההישג המופיעות בסעיף זה.

דרגות ההישג הבאות מהוות תנאי סף להכרה במעמד מצטיין על:

1. בענפים האישיים - ספורטאי חבר הסגל האולימפי מסגל עתודה הישגית ומעלה.
2. בענפים הקבוצתיים האולימפיים - שחקן המשתתף לסגל נבחרת ישראל בוגרים בלבד אשר שיחק בעונה החולפת 1/3 ממשחקי קבוצתו בליגת העל לבוגרים².
3. טניס - ספורטאי/ת המדורגים בטופ 700 בדירוג ATP או WTA.
4. בענפים אישיים שאינם אולימפיים - חבר סגל משחקי העולם וסגל דרג א' משופר.
5. שחמט - מד כושר 2500 לגברים ו-2300 לנשים.
6. ספורט מוטורי - ספורטאי אשר דורג ברבע העליון במשחקי העולם/ אליפות העולם ובעל חוזה מקצועני בקבוצה בחו"ל.

דרגות ההישג הבאות מהוות תנאי סף להכרה במעמד מצטיין:

8. בענפים האישיים האולימפיים:
 - א. בענף אישי מלבד ענפי הקרב - דורג בחצי עליון באליפות העולם לנוער ומעלה או שדורג בשליש עליון באליפות אירופה לנוער ומעלה.
 - ב. בענפי הקרב - שדורג בחצי העליון מבין הספורטאים המשתתפים בקטגוריה באליפות העולם ומעלה, או שדורג בשליש העליון מבין הספורטאים המשתתפים בקטגוריה

² מתייחס רק לענפי הקיץ האולימפיים. ספורטאים מענפי החורף האולימפיים הקבוצתיים שעומד בדרגת הישג שלהלן יזכה למעמד מצטיין.

- באליפות אירופה לנוער ומעלה, ובלבד שהספורטאי בענפי הקרב ניצח ניצחון אחד לפחות על המזרן או בזירה.
- ג. בענף אתלטיקה: ניקוד תוצאה לפי טבלה הונגרית של 950 ו-850 במקצועות הזריקה וקרב רב.
- ד. בענף השחייה: ניקוד תוצאה של 760 לבנים ו-720 לבנות. שחייני מים פתוחים – 730 בנים ו-680 בנות. צבירת הניקוד נעשתה בתנאים אולימפיים.
- ה. טניס – דירוג 200 בדירוג נוער ITF או 3 נקודות WTA/ATP
- ו. הרמת משקולות – ניקוד תוצאה לפי טבלת סינקלייר 250 לבנים ו-200 לבנות
- ז. רכיבה³ – ספורטאי שצבר 20 נקודות ומעלה בדירוג התאחדות הרכיבה
9. בענפים קבוצתיים אולימפיים - שחקן בנבחרות ישראל מגיל נוער ומעלה אשר שיחק בעונה החולפת 1/3 ממשחקי קבוצתו בליגת העל לבוגרים
10. בענפים האישיים האולימפיים - ספורטאי המדורג במקום הראשון באליפות ישראל לבוגרים, תנאי הכרחי להכרה באליפות ישראל הוא השתתפות של 6 ספורטאים או יותר.⁴
11. בענף אישי שאינו אולימפי - דורג במקומות 1-8 באליפות העולם לנוער, ובתנאי שהמיקום הינו בחצי העליון מסך המשתתפים בקטגוריה, או דורג 1-6 באליפות אירופה ובלבד שמדובר בשליש עליון מסך המשתתפים בקטגוריה. בענפי הקרב, הקרב ניצח ניצחון אחד לפחות על המזרן או בזירה.
12. ספורטאי בענף כדור קבוצתי בענפים שאינם אולימפיים: משתייך לסגל הנבחרת הבוגרת.
13. בספורט מוטורי: דורג במקומות 1-8 באליפות עולם ובאליפויות יבשתיות המוכרות על ידי הרשות לנהיגה ספורטיבית, ובתנאי שהמיקום הינו בחצי העליון מסך המשתתפים בקטגוריה ו/או מדורג במקום הראשון באליפות ישראל לבוגרים, תנאי הכרחי להכרה באליפות ישראל הוא השתתפות של 6 ספורטאים או יותר.
14. שחמט – מד כושר 2400 בנים וב-2200 בנות.

דרגות ההישג הבאות מהוות תנאי סף להכרה במעמד פעיל:

15. ספורטאי בענף אישי אולימפי - ספורטאי המדורג במקום השני באליפות ישראל לבוגרים ובלבד שבאליפות זו השתתפו 8 ספורטאים לפחות.
16. ספורטאי בענף אישי אולימפי, המדורג במקום השלישי באליפות ישראל לבוגרים ובלבד שבאליפות זו השתתפו 12 ספורטאים לפחות.
17. בענפים הבאים:

³ רק במקצועות אולימפיים. ע"פ דירוג פנימי שנקבע ע"י התאחדות הרכיבה

⁴ החלקה על הקרח – תחרות גביע המדינה תוכר כאליפות ישראל.

- א. טניס – ששת המדורגים הראשונים בדירוג האיגוד לשנתון הגיוס הרלוונטי, כולל הטניסאים העומדים בדרגת ההישג למעמד מצטיין, בכל מגדר. המועד הקובע לדירוג הוא 05.01 בכל שנה.
- ב. טריאתלון - ספורטאים בענף המדורגים במקומות 1-4 באליפות ישראל לנוער, ובלבד שבאליפות זו השתתפו 10 ספורטאים לפחות.
- ג. טניס שולחן - שחקן בעל 185 נקודות ITTF בוגרים לגברים או לנשים ביחידים.
- ד. אתלטיקה - צבירת 775 נקודות ומעלה בטבלה ההונגרית במקצועות הזריקה וקרב רב, וביתר המקצועות 850 נקודות ומעלה.
- ה. שחייה - צבירת 730 נקודות ומעלה לספורטאים ו- 680 נקודות ומעלה לספורטאיות. שחיני מים פתוחים – 700 נק' בנים ו- 650 בנות. צבירת הניקוד נעשתה בתנאים אולימפיים.
- ו. הרמת משקולות – ניקוד תוצאה ע"פ טבלת סינקלייר – 210 בנים ו-170 בנות.
- ז. סיוף – ספורטאים המדורגים במקומות 1-3 בדירוג הלאומי לשנתון הגיוס הרלוונטי בדגמי הרומח והדקר, כולל הסייפים העומדים בדרגת ההישג למעמד מצטיין, לפי שנתון הגיוס הרלוונטי. המועד הקובע לדירוג הוא 31.8 בכל שנה.
- ח. רכיבה⁵ – ספורטאי שצבר 10-19 נקודות בדירוג התאחדות הרכיבה
- ט. התעמלות מכשירים – ספורטאי החבר בסגל נבחרת בוגרים ולא יותר משישה ספורטאים לנבחרת.
- י. אופניים – ספורטאים המדורגים במקומות 1-4 בדירוג האיגוד לשנתון הגיוס הרלוונטי באופני כביש ואופני מסלול. ספורטאים המדורגים במקומות 1-2 בדירוג האיגוד לשנתון הגיוס הרלוונטי באופני הרים. המיקום בדירוג הסופי כוללים את הרוכבים העומדים בדרגת ההישג למעמד מצטיין. המועד הקובע לדירוג הוא 01.01 בכל שנה.
18. בענפים האולימפיים במשחקי הכדור, ספורטאי חבר נבחרת הנוער⁶.
19. בענפים שאינם אולימפיים, כולל ספורט מוטורי – מדורג במקומות 1-2 לאליפות ישראל לבוגרים, ובלבד שבאליפות זו השתתפו 6 ספורטאים לפחות.
20. ספורטאי בענף אישי אולימפי, המדורגים במקומות 1-2 באליפות ישראל לנוער, ובלבד שבאליפות זו השתתפו 6 ספורטאים לפחות.⁷
21. בכדורגל ובכדורסל – רשום בטופס המשחק לפחות 10 משחקי ליגה בליגה הבכירה לבוגרים.

⁵ רק במקצועות אולימפיים. ע"פ דירוג פנימי שנקבע ע"י התאחדות הרכיבה

⁶ בענף הכדורסל, כולל שחקני נבחרת ב- 3*3.

⁷ בענפים הבאים והקטגוריות הבאות לא תחול מגבלת משתתפים באליפות ישראל:

- גיודו והיאבקות – קטגוריות משקל 90 ק"ג ומעלה לבנים, 78 ק"ג ומעלה לנשים
- קיאקים וקשתות – נשים
- טאקוונדו – גברים 73 ק"ג ומעלה, נשים 63 ק"ג ומעלה

22. בענפים שאינם אולימפיים, כולל ספורט מוטורי – מדורג במקומות ה-3 באליפות ישראל לבוגרים, ובלבד שבאליפות זו השתתפו 12 ספורטאים לפחות
23. בענפים האישיים שאינם אולימפיים, כולל ספורט מוטורי – המדורגים במקומות 1-2 באליפות ישראל לנוער ובלבד שבאליפות זו השתתפו 6 ספורטאים לפחות.
24. ענפים לא אולימפיים קבוצתיים, חבר נבחרת הנוער ומשתייך לסגל קבוצה בליגה הבכירה לבוגרים.
25. שחמט – מד כושר 2300 בנים וב-2100 בנות.

דרגות הישג נדרשות לשימור מעמד ספורטאים המשרתים בפועל:

26. ספורטאי בענף אישי, המדורג בשליש העליון באליפות ישראל מעל גיל נוער.
27. בענפי כדור, ספורטאי בכדורגל או בכדורסל, השייך לסגל הקבוצה אחת מ-2 הליגות הבכורות לבוגרים, וביתר ענפי הכדור, כולל פוטבול, שייך לסגל בליגה הבכירה לבוגרים בלבד.
28. בשאר ענפי הכדור שאינם אולימפיים, שייך לסגל נבחרת אחת מעל גיל נוער, ובנוסף שייך לסגל בליגה בכירה לבוגרים.

הקצאת מכסות בענפים נבחרים:

1. בשני הענפים הקבוצתיים הבכירים לבנים יוקצו מספר ספורטאים כמספר הספורטאים בטופס המשחק הביני"ל של 3 נבחרות $1.5 \times$ (לדוגמא – כדורסל 12 ספורטאים בטופס כפול $1.5 = 18$)
2. בשני ענפי הספורט הקבוצתיים הבכירים הבאים בתור לבנים, יוקצו מספר ספורטאים כמספר הספורטאים בטופס המשחק הביני"ל של 3 נבחרות.
3. התעמלות מכשירים – עד שישה ספורטאים לנבחרת